

Haulmé voorjaar 2016

Het kamp dat niet kon maar toch doorging.

Kamp Tournavaux 2016 werd Haulmé 2016.

INLEIDING.

Het was jaren geleden dat we in een kampbestuur zaten. Zouden wij het nog wel kunnen, leiding geven aan een kamp? De voortekenen waren niet gunstig: er werd koud en nat weer voorspeld, en op de ochtend van vertrek belde Els dat de beoogde camping gesloten was. Eenmaal onderweg in België begon het inderdaad te hozen, en toen we de Ardennen inreden lagen er naast de weg kletsnatte sneeuwvelden. We zeiden tegen elkaar: "Als we niet in het bestuur gezeten hadden, dan".

Ondertussen had Sicco als vliegende keeper op eigen houtje het probleem van de gesloten camping opgelost en een alternatief gevonden dat 1,5 km verderop lag. Maar als wij langs kletsnatte kronkelwegen vanuit Wallonië arriveren, is het donker en regent het nog steeds pijpenstelen. We wagen ons niet op het natte gras en besluiten om de eerste nacht de caravan dan maar buiten de camping op de verharde weg te laten staan. We vallen als twee blokken in slaap in afwachting van wat de volgende ochtend brengen zal.

En op zaterdagmorgen als wij ontwaken is het droog!

We zien een bijna uitgestorven camping vol plassen voor ons liggen. De receptie is gesloten en het is koud. Het terrein is uitgestrekt en ligt aan een woest stromende rivier. Dat moet de Semoy zijn. Ergens midden op het veld staan een paar tentjes, twee ervan een de Waard en de ander ziet er zeer groen uit. Ook staan er fietsen naast en drie auto's met Nederlandse nummerborden. Dit moet het zijn zeggen we tegen elkaar, en beginnen maar eens te roepen van: "Goede morgen Sicco", maar alles blijft stil.....

Tja, dit was dan onze versie van: "Wij gaan naar de Ardennen, de frisse lucht is even wennen."

Oud spul is dat trouwens die Ardennen, het gesteente heeft heel wat meegemaakt: het is een laaglandgebergte dat ook wel het Rijnlands Leisteinplateau genoemd wordt. Bij het ontstaan zijn drie fasen te onderscheiden:

1) Het oorspronkelijke materiaal dateert van ruim 500 miljoen jaar geleden en is gevormd (afgezet?) tijdens het Cambrium. Veel later 2) aan het eind van het Carboon (300 milj. jr. geleden) werd dit gesteente vervormd tot lagen die op een aantal plaatsen in de Ardennen (les Roches de Sept Heures bij Monthermé) zichtbaar zijn. Vervormingen en kantelingen van de oorspronkelijke lagen vond toen plaats bij de vorming van het supercontinent Pangea. Maar dat deze oude lagen nu zichtbaar zijn danken we aan de recentere Alpiene gebergtevorming (fase 3) die aan het einde van het Krijt begon (60 milj. Jr. geleden) en die tot op de dag van vandaag voortduurt. Hierdoor komen dus op enkele plekken die oude lagen door jongere lagen heen aan de oppervlakte. En zo komen ook de Ardennen elk jaar 1 cm hoger te liggen dan bv Antwerpen.

Leilagen bij Monthermé

Auke Cuiper.

(Met dank aan de Wikipedia.)

SFEERVERSLAGEN.

1e dag, 01-05-2016.

Excursie Haulmé – point de vue du Liry, lopend vanaf de camping.

Excursieleider: Hans van den Berg, 13 deelnemers, ¾ dag excursie.

Omdat het kamp maar uit 13 personen bestaat wordt tijdens de avondslok besloten om voor de volgende dag 1 excursie voor allen te houden. De excursieregelaars Gert en Gerard brengen naar voren dat dit goed is voor het socialisatieproces. En zo gaan we eensgezind langs de Semoy richting Haulmé. Onderweg wordt direct naar de flora gekeken die meteen heel leuk is. Zo zien we vaste judaspenning, bittere veldkers, amandelwofsmelk en paarbladig goudveil.

Het plaatsje Haulme ligt schilderachtig aan de overkant van de rivier. Als we het binnenlopen kunnen we lezen: “Ville de Haulmé”, wat aangeeft dat het om een klein stadje gaat? (De ‘stad’ kent 82 inwoners.) We bekijken even de kerk die voorzien is van een oude houtkachel en die een vrij authentiek interieur heeft. We kijken ook even bij een oude wasplaats, waar van bovenaf de heuvel water een bassin instroomt en aan het eind ook weer uitstroomt. We krijgen hier even een beeld van het leven in vervlogen tijden.

Hierna beginnen we aan onze klim naar boven met als doel fraaie uitzichten. Onderweg zien we witte rapunzel (niet bloeiend), boswederik, witte veldbies en veel grote muur en klaverzuring. De klim is vrij moeilijk en glibberig, maar met stokken en hier en daar een helpende hand komen we allemaal boven. Hans vd Berg geeft ons op humoristische wijze uitleg over het vervolg van de route. Hij is trots op ons en op zichzelf want het kostte best wat moeite om boven te komen bij het: “point de vue du Liry”. Het uitzicht is prachtig maar de wind is hard en gemeen. In de verte zien we het punt waar de Semoy in de Maas uit moet komen. Bij Chateau Regnault (red) is een wit beeld zichtbaar dat het ros Beiaard voorstelt. Met een kijker kunnen we het paard en ertegenaan de vier Heemskinderen herkennen.

Best wel steil

Op een meer beschutte plek drinken we koffie en eten vast ons brood om daarna aan de afdaling te beginnen. Ook hier nog enkele lastige stukjes. We horen veel fluiters met twee verschillende geluiden, en we staan stil bij een plek waar prachtig zowel verspreidbladig als paarbladig goudveil groeit. Je kunt nu heel goed het verschil zien waarbij opvalt dat paarbladig goudveil in alle delen wat fijner is.

Terug in Houlmé lopen we nog een stukje langs de Semoy naar de voormalige watermolen. We hebben geluk. Er vliegen achter elkaar twee ijsvogels onder de watermolen door. Inmiddels is de wind wat gaan liggen en is het zonnetje gaan schijnen. Dat maakt de vlinders actief. Kleine vos, klein kolwitje, citroenvlinder en oranjetip laten zich vlak voor de camping nog zien. Al met al een gezellige en geslaagde excursie.

Anne Marie Fondse.

2e dag, 02-05-2016.

Excursie Monthermé – Longe Roche en Roche a sept Heures, met de auto naar M.
Excursieleider: Jenny, 13 deelnemers, ¾ dag excursie.

Om precies 9 uur vertrokken we vanaf de camping naar Monthermé, een plaats op 7 km afstand. Bij die plaats stroomt de Semoy (Belgisch: Semois) in de Maas. De plaats, waar de nodige industrieën gevestigd zijn, bestaat uit een oude wijk en een nieuwer deel, gescheiden door de Maas. In deze stad bezochten we eerst de oude romaans/gotische kerk, de Eglise Saint Leger, die helaas op maandag gesloten was. We konden dus het interieur niet nader bekijken. Wel zagen we in een opening (gaatje) in de toren een boomklover nestelen. Het lukte Anneke om op het grindpad rond de kerk meerdere fossielen te vinden waaronder een zee-egel en op de muren rondom vonden we schubvaren. Vervolgens liepen we langs de linker oever van de Maas terug naar de brug. Daarna begonnen we met de beklimming van la Longue Roche en kwamen nog een hazelworm tegen. Bovenaan gekomen hadden we een prachtig uitzicht op de meanderende Maas en op de Semoy die bij Monthermé in de Maas stroomt. Er zijn een aantal uitzichtpunten met banken ingericht om het panorama te bewonderen. Na een stuk afdalen bereikten we de Roche a sept Heures, die zijn naam dankt aan het feit dat deze pas vanaf 7 uur 's morgens vanuit de stad te zien is. Na een korte eindafdeling bereikten we de auto's bij het oude badhuis en reden we terug naar de camping.

Hoogtepunten:

- Fantastisch panorama vanaf "la Longue Roche".
- De kerk Eglise Saint Léger.
- Plant: kranssalomonszegel.
- Hazelworm enmuurhagedis.
- Vogel: grote gele kwikstaart.

Jenny van Dorsten.

De rugzak was ook mee...

3e dag, 03-05-2016.

Excursie – van Naux via 'le Champ Bernard' naar Nohan. Vervoer naar Naux: fiets en auto.
Excursieleider: Auke, 11 deelnemers, ruime ¾ dag excursie.

Met mutsen op en handschoenen aan vertrokken zeven personen op de fiets. Sommigen moesten echt wel eerst een beetje zin maken, het was koud en bewolkt en het zou kunnen gaan regenen. Anderen vertrokken met de auto via de bakker met pain au chocola in Thilay. Maar het fietsen viel erg mee: het fietspad – een voormalige spoorbaan – was verhard met asfalt en steenslag. En het liep zonder veel hoogteverschil langs de Semoy. Aan de ene kant lag de rivier, aan de andere kant een interessant begroeide rotswand. We stapten echter niet van onze fietsen om de vele tongvarens nader te bekijken want we hadden een afspraak met de vier mede excursiegangers die met de auto waren. Toch bekeken we nog een stukje industrieel erfgoed: langs de weg stond een oude machine voor het maken van metalen boulons, dat bleken naderhand schroefbouten te zijn.

Achteraf hadden we best wel vaker af kunnen stappen want het was nog geen half uur fietsen. Na enige tijd wachten troffen we elkaar tenslotte om 9.50 bij de brug van Naux. We vervolgden de tocht over het fietspad, maar nu te voet. Dat werd verticaal tuinieren, maar niet alleen de hogere planten op de rotswand trokken de aandacht, ook varens en mossenkenners zouden hier hun hart op kunnen halen. De vogelaars spitsten hun oren, er was zoveel te beluisteren. Leuk was de tuinfluiter netjes in een tuin aan de overkant van de Semoy. Na 300m lopen

was het opeens 11 uur: koffietijd. Er stond een gerieflijk bankje en er lag een dikke boomstam naast. Daarna ging het klimmend naar boven langs een beekje, begeleid door vogelgezang en ons verbazend over de vele soorten mos op bomen en grote stenen. De op de kaart getekende paden bleken niet erg te kloppen, maar dankzij enig richtinggevoel van de excursieleider bereikten we rond lunchtijd le Champ Bernard, waar 2 picknicktafels voor ons klaar stonden. De zon scheen tussen de witte wolken door, het werd warmer.

Via de route forestiere liepen we makkelijk weer omlaag tot in het dorpje Nohan, waar we weer de rivier konden volgen. Hier zagen we nog een boze knobbelzwaan die een Canadese gans verjoeg. We staken niet de verkeersbrug richting Naux over, maar pikten achter de brug het fietspad langs de rivier weer op. Het was nog steeds interessant terrein, even pauze op onze oude koffieplek van vanmorgen en dan terug naar de fietsen. Een vermiste fietssleutel werd deskundig door de excursieleider opgespoord (in het gras naast de fiets). De bakkerswinkel in Naux ging om 16.30 weer open en dat betekende 10 min wachten, maar de moeite waard. Voorzien van ons warme bakkersbrood fietsten we blij en voldaan in ons bloesje terug naar de camping.

Adri Harteveld.

4e dag, 04-05-2016.

Excursie: les Hautes Buttés,

Excursieleider: Gert 13 deelnemers, ¾ dag excursie. Vervoer naar les Hautes Buttés met de auto.

Enige herinneringen van de redacteur (met dank aan Google maps, en toeristen folders):

Met de auto via Monthermé de D989 op en naar het kerkje van het voormalig? klooster in les Hautes Buttés gereden. De kerk, een bedevaartsoort van Saint Antoine bekeken, opvallend waren de vele bedanktegeltjes, ook voor profane onderwerpen, voor de heilige. De excursie vertrok in noordelijke richting langs de weg genaamd les Hautes Buttés op weg naar een nat veenterrein. Onderweg kwamen we onder de indruk van een paar weilanden vol bloeiende trompetnarcissen, prachtig! Nog in de knop verborgen stonden een paar ranonkels die waarschijnlijk wit gaan ontluiken.

Aangekomen bij het stuk hoge venen bleek dit bewoond door een aantal paarden. We liepen toen maar langs de oostkant van het omheinde terrein tot we in een nat bos kwamen. De natuur was hier nog nauwelijks ontwaakt maar wel nat. Na het nodige gezwerf, de paden stonden namelijk vol water, bereikten we de provinciale weg de D989 ter hoogte van het monument voor de "Mission Citronelle" ter nagedachtenis aan de lokale maquis uit WO II. Hier dronken we een slokje koffie. Iedereen had

gelukkig nog droge voeten. We vervolgden onze weg richting "les vieux moulins de Thilay" alwaar een gedenksteen was geplaatst voor de familie die de verzetsgroep Citronelle onderdak had geboden. Bij deze oude molens, waar niets meer aan molens herinnert, genoten wij de lunch. Inmiddels was het lekker warm geworden en enige deelnemers meenden zelfs een zwarte ooievaar hoog over te zien komen. Myra en Wilco zullen dat nadat ons kamp is afgelopen nog even gaan checken... Hierna wandelden we weer terug naar de parkeerplaats bij de kerk; zagen onderweg nog veldjes met wilde narcissen, een paar keverorchissen en ontdekten opgeheven paadjes die privé tuintjes war engeworden.

Al met al een tamelijk spannende excursie.

Geheel in stijl met deze onderwerpen op 4 mei, las Auke 's avonds nog twee gedichten voor uit het Nieuw Geuzen Liedboek uit 1945.

Wie knabbelt daar aan mijn huisje?

5e dag, 05-05-2016.

Excursie: le Roc la Tour,

Excursieleider: Myra, 11 deelnemers, ¾ dag excursie. Vervoer met auto en fiets.

Met elf deelnemers vertrekken we per fiets en per auto richting Tournavaux. Het cafeetje op de kruising van de D31d met de D31 is het eigenlijke begin van de excursie richting Roc la Tour. Bij een steil hellingje onderweg slipt en verstapt Hans Fondse zich en komt met zijn fiets onder aan de helling terecht. Raketings langs een hondendrol en net boven een beekje komt hij tot stilstand. Een gelukje bij een ongeluk. De auto met de andere deelnemers, die het zien gebeuren, stopt meteen. Als ervaren ambulance personeel komen ze aangerend. Gelukkig valt het allemaal mee, maar voor we gaan wandelen krijgen we van Wilco wat fietsregels die gelden voor het fietsen in een groep, een peloton zullen we maar zeggen. De belangrijkste zijn:

'Geef aan als je gaat remmen'.

'Meld obstakels'.

'Houd afstand'.

Hiermee beginnen we de excursie, die werkelijk prachtig en zeer afwisselend is. We komen letterlijk en figuurlijk langs enkele hoogtepunten. Als eerste de Roche aux Corpias, waar de helling heel steil is. Niets voor mensen met hoogtevrees, dus ik blijf een beetje bij de afgrond weg. Het uitzicht is hier prachtig. We lopen naar het tweede hoge punt, de Roc de la Tour. Hier heeft, zoals het verhaal gaat, de duivel een kasteel vernield en een ruïne achtergelaten. Het is een prachtige plek voor de koffiepauze. Wilco deelt heerlijke Franse suikertoast uit. De hagedisjes, die gelokt door de warme zon tevoorschijn omen, snoepen een korreltje mee. Na de pauze volgt er een prachtig stuk langs de beek

“Ru de la Gire”. Langs de beek is een venig en moerassig stuk waar op rottend blad het beekmijtertje groeit. Dit zeldzame paddelstoeltje wordt natuurlijk volop gefotografeerd. Het pad langs de beek staat vol met paarbladig goudveil en zwartkop en fluiters laten zich regelmatig horen.

Bij de brug in Naux lunchen we om hierna nog een stevig stuk te klimmen richting Tournavaux. Bij het cafeetje langs de weg besluiten we de excursie met een biertje of een ijsje, waarna we verspreid weer richting camping gaan.

Anne Marie Fondse

6^e dag, 06-05-2016.

Excursie: richting la Belgique
Excursieleider: Gert, 10
deelnemers, ¾ dag excursie.
Fietsexcursie vanaf de camping.

Herinnering van uw redacteur:
De excursie regelaars hadden kalkweides verkend bij Couvin? In Wallonië, maar omdat de natuur nog niet erg ver is dit voorjaar wordt besloten hier geen lange auto-excursie aan te weiden. Daarom wordt besloten tot een fietstocht langs de Semoy richting Belgische grens. Een groep van ongeveer 8 fietsers vertrekt om 9 uur langs het bekende oude spoortracé vanaf de camping richting Nohan. Vervolgens leidt

Is het nog ver naar België?

de fietsroute ons omhoog langs een te steil stuk. Wandelend en duwend bereiken we uiteindelijk een hoogtepunt met uitzicht op de rivier. Daarna gaat het bergafwaarts richting les Hautes Rivieres. Hier blijkt de fiets van Fonds het op te geven. Waarschijnlijk door het ongeluk de dag ervoor is zij derailleur ontregeld met gevolg dat de ketting breekt en in het wiel terecht komt. Fonds besluit op de fiets van Annemarie terug te rijden naar de Camping, en laat zijn vrouw achter bij een heerlijke maaltijd in het plaatsje van de hoge riviertjes. Enkele anderen vinden het ook ver genoeg en blijven achter om terug te keren. Een groepje van nog maar 4 man (waaronder 1 vrouw) besluit om door te rijden om de waakzaamheid van de douane tussen Frankrijk en Wallonië te testen. Zij zullen nog doorrijden tot Bohan. Aldaar wordt geluncht en bekijken Gert, Piet, Anneke en Auke hoe een blauwe reiger vlakbij in de Semois een vis verschalkt. Daarna gaat het langs de rivier, dus zonder steile stukken, weer terug naar de Camping aan de Semoy. Er blijkt totaal geen grenscontrole meer te zijn, mogelijk zijn alle functionarissen ingezet op de rechtstreekse jacht op terroristen? In ieder geval was het een heerlijke tocht door een zonovergoten berg-rivier landschap, en is het na afloop heerlijk douchen.

7e dag, 07-05-2016.

Excursie: via Monthermé op de fiets langs de Maas naar het zuiden.

Excursieleider: Gert

Herinnering van uw redacteur:

Omdat het fietsen de vorige dag zo goed beviel, besluit iedereen om langs de Maas te gaan fietsen. Er worden hiervoor fietsen opgeknapt en fietsen gehuurd. Vanaf de camping fietsen we via Tournavaux langs de linker oever van de Semoy naar Monthermé. Dit op zich is al een prachtig stukje. In de plaats zelf wordt de bakker bezocht, ook met het oog op het benodigde stokbrood voor de gezamenlijke maaltijd 's avonds.

Vanaf Monthermé fietsen we via de linker Maasoever stroomopwaarts. De 4 Heemskinderen laten zich nu van iets dichterbij bekijken, en ook is er een trein zo aardig om de Maas over te steken. Een zeer schilderachtig moment is het bandenplakken bij het sluisje in de Maas; de Ecluse Levrezy.

Het weer laat zich van z'n beste kant zien want het wordt behoorlijk warm. We fietsen tot aan Joigny-sur-Meuse alwaar we lunchen.

Op de terugweg wordt door ons nog gezocht naar een arboretum op de rechter oever ten zuiden van Levrezy, maar daarvan kunnen we niets terugvinden. Misschien moeten we zoeken achter het station van Bogny-sur-Meuse waar la Pipe Qui Fume langsloopt? Volgende keer beter.

Ten slotte komen we allemaal moe maar voldaan weer op de camping aan. En dan eindelijk ziet de kampvoorzitter die als laatste binnenkomt een bloeiende orchidee, vlak naast het campinghek! Met dit fleurige besluit van de excusies waren we klaar voor de laatste avond. Een gezamenlijke maaltijd waarvoor Jenny, Mira, Wilco en Annemarie zich hadden ingespannen.

Bandenplakken

Franse brood schildpad

Excursies Tournavaux / Haulmé KNNV-kamp 1 – 8 mei 2016.

Plannen voor morgen

1	zo. 1 mei	vanuit camping naar Point de Vue du Col du Liry 295 m
2	ma. 2 mei	met auto naar Monthermé, daar het exterieur van de Kerk Saint – Leger in de oude stad bezocht en vervolgens gelopen naar Roche à Sept Heures en La Longue Roche 365 m.
3	di. 3 mei	met fiets naar Naux en Nohan sur Semoy, daarna rondwandeling via GR 12c- Ancien Maison Forestière le Champ-Bernard
4	wo. 4 mei	via Monthermé en D989 Les Hautes Buttés, kerk bezocht, les Vieux Moulins d’Hargnies, Memorial de la Mission Citronelle
5	do. 5 mei	vanuit camping fietsen over D 310 tot D 31 bij restaurant, daarna rondwandeling via Roche aux Corpas naar Roc la Tour, langs de Ru de la Gire en richting Naux terug naar de fietsen.
6	vr. 6 mei	fietsen naar les Hautes – Rivières en enkelen tot Bohan (B)
7	za. 7 mei	fietstocht via Monthermé langs de Maas

Deelnemers:

Hans van den Berg
Jenny van Dorsten
Auke Cuiper
Anneke Cuiper-Pon
Sicco Ens
Hans Fondse
Anne-Marie Fondse-Visser
Gerard Hartevelde
Adri Hartevelde-Bol
Piet Hollander
Gert Snoei
Wilco Wesselink
Myra Meijering

Soortenlijsten.

